

مراسم اختتامیه جام باشگاه کتابخوانان مشهدی بر گزار شد

مشهد؛ شهر کتابخوان

محبی‌ادومین رویداد «مشهد، شهر کتاب خوان ها»، مراسم اختتامیه جام باشگاه کتاب خوانان مشهدی و همچنین مراسم اختتامیه اولین رویداد باشگاه نوجوانانه دعوت ویژه اعضای مرکزی مجازی مسابقات کتاب خوانی که به همت مؤسسه فرهنگی هنری شهید روحی آغاز به‌کار کرد، عصر دیروز ۱۶اسفند، در تالار شهر مشهد به‌کار خود پایان داد.

- خانواده، مدرسه و رسانه؛ ۳ ضلع مثلث کتاب خوانی

یوسف امینی، قائم مقام اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، در این مراسم با اشاره به انتخابات باشکوهی که در کشور برگزار شد، از این گفت که برگزاری این رویداد، نویدبخش آینده‌ای روشن برای ایران و نسل جوان است. او گفت: به همه کودکان و نوجوانانی که در این رویداد فرهنگی شرکت کردند و همچنین به والدین آن‌ها، تبریک می‌گویم که به این قبیل برنامه‌های فرهنگی اهمیت می‌دهند. سرمایه‌گذاری در حوزه کتاب می‌تواند سعادت جامعه و آینده کشور را تضمین کند. امینی در ادامه از سه مسئله مهم در حوزه کتاب سخن گفت: تولید و نشر یکی از بخش‌های مهم صنعت کتاب خوانی است که اما راه‌می‌گوید وضعیت بدی نداریم. در سال عناوین زیادی کتاب چاپ و منتشر می‌شود، مسئله دیگر، بحث معرفی و ترویج کتاب است که ما در این بخش در سطح متوسطی هستیم. با وجود سرمایه‌گذاری‌هایی که در این بخش صورت می‌گیرد، گاهی وقت‌ها کتاب‌ها خوب معرفی نمی‌شود. مسئله سوم، داشتن جامعه کتاب خوان است که در این بخش باوجود اینکه به اهمیت کتاب واقف هستیم و می‌دانیم مطالعه درکاش آسیب‌های اجتماعی و بهبود شرایط نقش دارد، ضعیف هستیم. قائم مقام اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی همچنین از سه عامل خانواده، مدرسه و رسانه به عنوان سه عامل مهم در تشویق کودکان و نوجوانان به کتاب خواندن نام برد.

- ۱۷۰باشگاه کتاب‌خوانی در مشهد تأسیس می‌شود

در ادامه این برنامه مدیرعامل مؤسسه شهید روحی و دبیر این رویداد فرهنگی از این گفت که تلاش شده است تشرایطی فراهم شود تا در شهر مشهد زنجیره‌ای از کتاب و کتاب خوانی فراهم شود.او گفت: در این راه شکل‌های مختلفی با ما همکاری کردند و سعی ما در سال آینده گسترش و استمرار این رویه است. قصد داریم در آینده ۱۷۰ باشگاه کتاب خوانی در نقاطی چون مدارس، کتابخانه‌های عمومی و مساجد برقرار کنیم. این رویداد بشارتی است برای شهر مشهد در ادامه این برنامه، پیام دکتر یاسر احمدوند، معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پخش شد.

او در بخشی از صحبت‌هایش گفت که مشهد به عنوان شهر کتاب‌خوان در این برنامه معرفی شده است و این اتفاق می‌تواند سرآمد برنامه‌های فرهنگی دیگر باشد. او همچنین ابراز امیدواری کرد که فعالیت‌های فرهنگی در شهر مشهد افزون‌تر شود. حجت گنابادی نژاد، معاون فرهنگی، اجتماعی و زیارت استانداری خراسان رضوی نیز با اشاره به اینکه این رویداد با حضور کودکان و نوجوانان همراه شده و این کار کارآرزمند می‌است، از این گفت که ما در عرصه کتاب و کتاب خوانی، نویسندگان توانمند، مطرح و هنرمند و خوش‌ذوقی داریم و مشهد همچنین ناشران خوبی دارد. این رویداد می‌تواند نوید و بشارتی برای مشهدی‌ها باشد. کتاب خوانی نه سن می‌شناسد، نه شغل، نه محدودیت. بهترین الگو برای کتاب خواندن، خانواده‌ها هستند. اجرای نقالی، سرود، تئاتر، پخش ویدئو کلیپ پیام دکتر احمدوند، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تقدیر از مروجان کتاب خوانی شهر مشهد و برگزاریدگان اولین رویداد باشگاه نوجوانانه دعوت، از بخش‌های دیگر این رویداد بود.

تازه‌های کتاب

سوقی، روایت اخراج‌کردن‌نشینان ایران از عراق

کتاب «سوقی» به قلم مریم شیدا و به وسیله انتشارات «روایت فتح» منتشر شد. خبرگزاری تسنیم نوشته است: سوقی، روایت روزهای تلخ آوارگی، بی خانمانی و سرگردانی مردمانی از دیار زاگرس است که برای سال‌ها به صورت مسالمت‌آمیز در عراق و در کنار مردم آن کشور زندگی کرده‌اند. سال ۱۲۵۹ و چند ماه قبل از شروع جنگ تحمیلی، به دستور صدام حسین، خانواده‌های ایرانی که از نژاد کرده‌های فعلی که متعلق به حوزه جغرافیایی استان ایلام است، بی‌رحمانه از کشور عراق اخراج می‌شوند و با مصداقه‌اموال وبه‌گروگان‌گرفتن جوانانشان، روانه ایران می‌شوند.

در بخشی از کتاب می‌خوانیم؛

«گفتم کاترینا می‌دانی انتظار

یعنی چه؟ نگاه خیسش را به

من انداخت و منتظر جوابم

ماند. یعنی یک عمر چشمتم به

در بادش و این در هرگز باز نشود

و تو پیر شوی. موهایت سپید

شود و نگاهت تاابد به در بماند.

می‌دانی، نمی‌آید ولی باز هم

چشمتم به در بسته باشد. این

باریصادی بلندگریه‌کردم آن قدر

که احساس کردم سبک شده‌ام.»

زین‌قادر

علیرضا حیدری |مدرس ویراستاری

- ناوبراسته**

رئیس ستاد انتخابات تهران: احتمالاً انتخابات مجلس در تهران به دور دوم بینجامد.

- ویراسته**

رئیس ستاد انتخابات تهران: احتمالاً انتخابات مجلس در تهران به دور دوم بینجامد.

- نکته**

هنگامی‌که‌الف‌مضموم‌ومفتوح‌بین‌پیشوند«ب‌و‌ن» و فعل قرار گیرد، الف‌افغان‌ین‌در‌نوشتن‌حذف‌می‌شود.

#زین-قندپارسی

در جلسه رونمایی و نقد و بررسی کتاب «کارنامه فیاض» بیان شد

ضعیف‌کردن فرهنگ ایران، همدستی با صهیونیست هاست

چیزی می‌پرسیدیم، پاسخ نمی‌گفت. فیاض بسیار هم ساده زیست بود. اگر نمی‌شناخیدش نمی‌توانستید بفهمید که او دکتر فیاض است.

کتاب «شعر پارسی و تمدن اسلامی به‌این‌موضوع ایشان به من داد و لطف کرد و اجازه داد که ترجمه‌اش کنم، مجموعهٔ ۱۰ سخنرانی دکتر فیاض است در دانشگاه فاروق اول مصر که بعداً انقلاب این‌کشور شده دانشگاه قاهره. اوسال ۱۳۲۷ به مصر می‌رود و این سخنرانی‌ها را به صورت عربی انجام می‌دهد که در همان‌کشور منتشر شد. این کتاب دو بخش است، بخش اول سخنرانی‌های ادبی است و بخش دیگر درباره فرهنگ و تمدن اسلام. نخستین سخنرانی این کتاب با عنوان «آغاز شعر فارسی» در حالی در شهریور سال ۱۳۲۵ در مجله «وحید» منتشر شد که چند روز از فوت ایشان گذشته بود. بقیه اش هم به صورت کامل سال ۱۳۵۶ در یک کتاب چاپ شد، توانایی مرحوم فیاض در دانستن چند زبان باعث شده بود که او از دیگر پژوهندگان در همان زمان ممتاز و برتر باشد. باینکه آثار فرهنگی‌ها را مطالعه کرده بود، هیچ‌گاه مجذوب آن‌ها نشد و اصالت شرقی و اسلامی و ایرانی خودش را نگه داشت.

- آزاده پرورده شدند

دکتر بهرام پروین گنابادی، پژوهشگر، نویسنده و منتقد ادبی

سال ۱۳۱۱–۱۳۱۲ علی‌اکبر فیاض می‌شود مدیر دبیرستان شاه‌رضا. این زمانی است که هنوز دانشگاه تهران تأسیس نشده است. دبیرستان شاه‌رضای مشهد پهلومی‌زد به دبیرستان البرز در تهران و بعدها به دبیرستان حکیم نظامی قم که در واقع این‌ها زیر سایه دبیرستان شاه‌رضا بودند. در دبیرستان شاه‌رضا در آن سال‌ها برنامه‌های کوهنوردی، شنا و شیرجه و حتی مناظره و فن بیان داشتند. الان در کدام دبیرستان ما این چیزها یاد می‌دهند؟ کسی نقل می‌کرد که فلان معلم ما در آن زمان افکار نو داشت و ما را وادار می‌کرد هدایت، تالستوی دیگران را بخوانیم. به این سؤال که در سال ۱۳۱۷ در امتحان آمده توجه کنید، «می‌دانیم که نثر سفرنامه ناصرخسرو نثر ساده یا مرسل است، داستان‌های هدایت هم نثرشان مرسل است. این دورا با هم مقایسه کنید.» شما اگر این را الان به یک دانشجوی دکتری بدهید آیا جواب درستی به شما می‌دهد که آن زمان دانش آموز سال پنجم ادبی به آن جواب می‌داد؟ حرف من این است که اگر دبیرستان شاه‌رضا پهلومی‌زد به دبیرستان البرز، اگر آن درس‌ها و برنامه‌ها را داشت، اگر آن طومر معلم‌های روشنی داشت، جز این است که زیر سایه علی‌اکبر فیاض بوده‌اند؟ بالاخره که آن مدیران دبیرستان بوده‌اند دیگر، باینکه خودش تحصیلات قدیم داشت و درس حوزه خوانده بود اگر سخت‌گیری می‌کرد که همچنین چیزی اتفاق نمی‌افتاد. موفقیت‌های آن دبیرستان جز به مدیریت فیاض بوده‌است؟

نکته دیگری که می‌خواستم به آن اشاره کنم، فعالیت سیاسی فیاض است. از بین شاگردان ادیب نیشابوری پنج نفر وارد کار سیاسی و نماینده مجلس می‌شوند. دکتر فیاض دودوره نماینده مجلس می‌شود. درنامه‌ای به‌دکتر غنی (که سال‌ها با او همکاری و تاریخ‌بیاهی‌را با هم تصحیح کرده بودند) می‌نویسد که من خیلی دوست دارم بیایم امریکا و شما را ببینم، اما یکی وضع مزاجی‌ام خوب نیست و یکی اینکه پولی ندارم. آدمی که دو دوره نماینده مجلس و رئیس دبیرستان شاه‌رضای مشهد بوده، ماضی‌رفته درس داده، و این همه سمت داشته می‌گوید برفت هواپیما برایم گران است. تمام شاگردان ادیب که رفتند مجلس، وقتی آمدند بیرون نه تنها بر ثروستان افزوده‌نشد که چیزی هم از آن کم شد. شما جای دیگری سراغ دارید که پنج شاگرد برجسته ادیبی بروند کار سیاسی بکنند و برای مولان‌نشان از جیبشان هم خرج بکنند و آخرش هم چیزی نداشته باشند؟ آن‌ها آزاده پرورده شده بودند.

این کتاب است.

– اطلاعات ارزشمندی از تاریخ قرون وسطی برای بچه‌ها در این کتاب تصویر شده است. سفر در زمان و ترتیب نمایش دادن پرنده‌ها و حیوانات، تصویری هر چند گذرا از قرون وسطی را در اختیار خواننده می‌گذارد که خودش می‌تواند مقدمه‌ای برای مطالعه تاریخ باشد.

اگرچه نکات مثبت و درخشان این کتاب به موضوع‌های اشاره شده ختم نمی‌شود، اما در نهایت به یک بیان ساده می‌رسیم؛ دوستی، اتحاد و دست به دست هم دادن می‌تواند جلوی زورگویی‌ها را بگیرد و موش‌کورها را به جاهای دور بفرستد. آن‌چنان‌که هیچ موجودی در جهان گرفتار چنگال زورگویان نباشد.

ششم ابتدایی می‌خواندیم باقی‌نمانده است. الان مسئله کلنگی کردن فرهنگ و ادب در جریان است. دکتر فیاض خدایامرزبادلسوزی ویژه‌ای به‌این‌موضوع توجه کرده است. اگر قرار است دشمن را شاد کنیم، تئورسین صهیونیست و اسرائیل را شاد کنیم، خوب داریم پیش می‌رویم. عیب ندارد، بچه‌های ما دارند بیگانه می‌شوند با بوستان و گلستان و تمام متونی که انسانیت و رفتار درست را یاد می‌دهند. هنر، که ادبیات گل سرسبد آن است، برآورده‌کننده نیازهای عاطفی ماست. سعدی و حافظ و فردوسی به این درد می‌خورند. بی‌ذوقی، کج سلیقگی، بی‌فهمی، این‌ها نتیجه توجه نکردن به جنبه‌های عاطفی و غیر مادی است. ادبیات ما فقط برآورده‌کننده نیازهای عاطفی نیستند، بلکه جنبه عقلی را هم با فلسفه و حکمت آموزش می‌دهد. ادبیات ما استثنایی است و حتی ادبیات عرب این‌طور نیست. ادبیات ما دو وظیفه را به‌دوش می‌کشد، یعنی نیازهای جنبه عاطفی و هم جنبه عقلی را برآورده می‌کند. آدمی که سه جنبه نیازش رفع شود می‌شود آدم حسابی، آدم معتدل، آدمی که خطرناک قرار گرفته ایم و وظیفه داریم جلوی کلنگی شدن فرهنگ و ادب را بگیریم، خودمان به کودکانمان یاد بدهیم. در روز چند دقیقه وقت بگذاریم و آن‌ها را با شعر و ادبیات آشنا کنیم.

- «تاریخ اسلام» کتاب مهم دکتر فیاض

دکتر رسول جعفریان، استاد تاریخ دانشگاه تهران
آنچه به کار من مربوط است، کتاب «تاریخ اسلام» مرحوم فیاض است. در واقع ایشان کتاب‌های کمی دارد و «تاریخ اسلام» از کتاب‌های پرفایده و شناخته شده ایشان است. دانشکده الهیات تحقیقاتش در حوزه تاریخ اسلام نسبتاً خوب است. قدم اول این کار را هم مرحوم فیاض برداشته است، قدم دوم کار مرحوم آیتی است و قدم سوم کار مرحوم شریعتی که آن هم درس‌های اسلام‌شناسی دانشگاه مشهدش است که در سال ۱۳۴۷ چاپ شد. البته شریعتی متفاوت با این دو نفر بود.

فیاض هم سید بود، هم به صورت موروثی در آستان قدس صاحب‌منسب بود و علائق طلبگی اش را هم داشت (البته نمی‌دانم در ادامه زندگی‌اش چه تغییری کرده است) اما در کتاب «تاریخ اسلام»، او یک آدم مشتاق اسلام است. متن آخوندی و حوزوی ننوشته، متنی نوشته که مخاطبش دانشجوی است. دلش می‌خواسته تصویری از تاریخ اسلام و ایران بدهد و خیلی از این جهت گزینش خوبی می‌کند. نثرش گویاست و یک جمله اضافی در آن نمی‌بینید. یعنی دقیقاً دارد متن تاریخی شسته رفته در سطح اطلاعات زمان خودش می‌نوشته است. البته در این کتاب وارد نقادی هم نمی‌شود.

- مجدوب فرنگی‌ها نشد و همیشه اصالت ایرانی خودش را حفظ کرد

امیرحسین ساکت، نویسنده، مترجم و پژوهشگر
هنگامی که دوران سربازی‌ام را در مشهد می‌گذراندم، افتخار این را داشتم که در انجمن ادبی فرخ، آقای فیاض را زیارت کنم. خاطره‌ای را دکتر شریعتی از ایشان نقل می‌کرد و می‌گفت خیلی کم صحبت بوده و در جلسه‌ای و نشست‌های ادبی اگر کسی اشتباه یا نادرست چیزی می‌گفت، ایشان هیچ چیزی نمی‌گفت مگر اینکه از ایشان می‌پرسیدند.

باصحبتی که با دکتر شریعتی داشتم، ایشان خاطره‌ای از آقای فیاض تعریف کرد. می‌گفت خانه آقای فیاض پشت باغ ملی مشهد بود. روزهای جمعه می‌رفتم در خانه ایشان که ببینمشان تا از ایشان استفاده علمی‌کنم. همین‌طور که از وسط باغ‌ملی عبور می‌کردیم، وسط باغ بساط شطرنج پهن بود و او یک ساعت می‌ایستاد و به این بازی نگاه می‌کرد و بعد می‌گفت: «آقا عجب خوب بازی کردید.» این تنها حرفی بود که ایشان می‌زد. ماحتی

برای این‌ها کلاس نمایش و روزنامه‌نگاری بگذاریم. این چیزی است که ما امروز داریم به آن فکر می‌کنیم. او آرزوی پیشگامی و پیشتازی خراسان را داشته و فکر می‌کرده اگر تهران پایتخت سیاسی است، خراسان به دلیل سابقه‌ای که دارد باید پایتخت فرهنگی ایران باشد. فیاض خیلی اهل شعر نبوده، بیشتر اهل نقد بوده است و می‌شود او را از پیشگامان نقد ادبی در ایران دانست. در چند مجله مهم خراسان در آن زمان نقش مهم و جدی داشت. چندین زبان می‌دانست. دکتر شفיעی دککنی به من گفتند که آن زمان در مشهد معروف بوده است که در خراسان کسی به اندازه ایشان روسی نمی‌داند. و در سال ۱۳۵۰ می‌بینید که از روسی ترجمه کرده است. به زبان فرانسه مسلط بود. از منابع انگلیسی و آلمانی و لاتین استفاده می‌کرد. در اواخر عمر شروع کرده بود یونانی آموختن و زبان چینی یاد گرفتن. این میزان همت عجیب است. سال ۱۳۴۱ از دانشگاه مشهد به دانشگاه تهران برمی‌گردد. در سال ۱۳۴۶ بازنشسته می‌شود و دوباره به زادگاهش مشهد برمی‌گردد. در سال ۱۳۴۹ به میان داری او کنگره بیهقی برگزاری می‌شود که یکی از مهم‌ترین کنگره‌های ایران بوده است. متأسفانه یک سال بعد فیاض فوت می‌کند و چاپ جدید تاریخ بیهقی خودش را نمی‌بیند. تصحیحی‌که هنوز کاملاً معتبر و قابل اعتناست.

این‌ها را گفتم تا بگویم چرا به فیاض پرداختیم. سال ۱۳۹۷ وقتی ما شب علی‌اکبر فیاض را با همکاری آقای علی‌دهباشی در سلسله شب‌های بخارا برگزار کردیم، متوجه شدم چقدر از آثار فیاض مغفول واقع شده و در آن کار قبلی که سال ۱۳۸۳ منتشر شده بود، نیامده و شاید نیمی از آثار او دیده نشده است. بعدها طی تحقیق متوجه شدیم که او آثار اولش را با نام فیاض امضا نمی‌کرده، بلکه چون از خاندان سادات شهیدی مشهد بود، شهیدی خراسانی امضا می‌کرده است. به سرانجام رساندن این کار پنج سال زمان برده است.

- در موقعیتی خطرناک قرار گرفت که

دکتر اصغر دادیه، استاد فلسفه اسلامی و ادبیات عرفانی دانشگاه علامه طباطبایی

وقتی کتاب را ورق می‌زد،م وجوه مختلفی از دکتر فیاض در آن دیدم. آن چیزی که نظر مرا جلب کرد حسی بود که دکتر فیاض نسبت به زبان و ادب فارسی داشته و سعی می‌کرده است آن را حفظ کند. دردی که دارد در بعضی از سخنرانی‌هایش دیده می‌شود. نگران ادبیات است. توصیه می‌کند مدرسه‌های ادبیات خوب تأسیس شود. دنبال معلم خوب می‌گردد.

این حرف‌ها از کجا پیدا شد که اگر حافظ نبود چطور می‌شد و اگر سعدی نبود چه اتفاقی می‌افتاد و اصلاً این‌ها به چه دردی می‌خورند؟ این‌ها از جریان‌های فکری فلسفی قرن نوزدهم اروپا آب می‌خورد که پوزیتیویست‌ها یا اثبات‌گرایان می‌گفتند علم و فن پاسخ همه نیازهای ما را می‌دهد. وقتی این نظریه به کشور ما آمد کاسه داغ‌تر از آش شدیم و شروع کردیم به نفی همه چیز و کلنگی کردن فرهنگ و ادب. شما در فرنگستان ساختمان‌های ۵۰۰، ۴۰۰، ۳۰۰ ساله می‌بینید که اجازه ندارند دست‌پهش بزنند. اما ساختمان‌های ما ۳۰ سال که از عمرش گذشت، می‌شود کلنگی، حالا وزیر این مملکت می‌خواهد اطراف آرامگاه کوروش در پاسارگاد کشاورزی راه بیندازد! غرب می‌خواهد بگوید غیر از تمدن من چیزی وجود نداشته و ما هم داریم کمکش می‌کنیم. بعد از این نشانه‌های ملموس تمدنی، آمده‌اند سراغ فرهنگمان. مگر آن اسرائیلی نگفت اگر می‌خواهید این‌ها را نابود کنید، حافظ و سعدی و فردوسی را ازشان بگیریم؟ طالبان آشکارا این‌ها را گرفته‌اند و خودمان داریم کم‌کم می‌گیریم. در کتاب‌های درسی ما چه مانده است؟ یکی از متونی که ما در کتاب‌های پنجم و

حمزه خوشبخت

کتاب «هم‌زمان‌شین زمان و تغییر ناگهانی خیار ترشی» قصه‌ای است که ایستادگی در برابر موش زورگو را به یاد می‌آورد. این موضوع که هیچ موجودی نمی‌تواند حق ندارد دیگران را بازپچه خنده خودش کند، در این کتاب به درستی تصویر شده است. اما پیش و بیش از این بیان مهم، داستانی است که در دل خود حرف‌های مهم‌تری جای داده است. از جمله آن‌ها می‌توان به نکته‌های زیر اشاره کرد:

– یکجا نشستن و به حل جدولی قانع شدن یک دور باطل است، چیزی که باعث می‌شود الزنس، پرنده قصه، هیچ کار خارق‌العاده‌ای انجام ندهد.

خادم

گزارش خبری

«کارنامه فیاض» کتابی است درباره دکتر علی‌اکبر فیاض از نامداران فرهنگ و ادب مشهد و خراسان و از تأثیرگذارترین شخصیت‌های فرهنگی این خطه. بنیان‌گذاری دانشکده ادبیات و دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد و تصحیح شاخص او از تاریخ بیهقی که هنوز از معتبرترین هاست، بخشی از کارنامه پربار و ثمر‌اوست. «کارنامه فیاض» که به‌کوشش دکتر سلمان ساکت و با همراهی اعظم رضانی کامه علیا به انجام رسیده، کتاب مفصلی است که مجموعه آثار دکتر فیاض، به انضمام مقاله‌ها و یادداشت‌هایی درباره او و همچنین اسناد و تصاویر مربوط در آن گرد آمده است. مراسم رونمایی و نقد و بررسی این کتاب که کامل‌ترین اثر درباره زنده یاد فیاض است، در خانه اندیشمندان علوم انسانی برگزار شد. سلمان ساکت، اصغر دادیه، رسول جعفریان، امیرحسین ساکت و بهرام پروین گنابادی سخنرانان این نشست بودند که در ادامه بخش‌هایی از صحبت‌های آنان می‌آید.

- آرزوی دکتر فیاض این بود که خراسان پایتخت فرهنگ ایران باشد

سلمان ساکت، مؤلف کتاب، استاد زبان و ادبیات دانشگاه فردوسی

دکتر فیاض یکی از شخصیت‌های مطرح معاصر ماست، ولی به دلیل ویژگی‌های اخلاقی خاصی مانند کم‌گویی و کم‌سخنی و کم‌نویسی، آن‌چنان‌که باید و شاید قدر و اهمیتش در تاریخ معاصر خراسان شناخته نشده است. دکتر فیاض در حجاب معاصرتر قرار گرفته است. ما حتی تاریخ دقیق تولد او را هم نمی‌دانیم، فقط می‌دانیم که متولد ۱۲۷۷ خورشیدی است. پدر دکتر فیاض، عبدالمجید ثقه الاسلام، در مشهد معتبد بود و خادم باشی آستان قدس و آدمی بسیار متعصب. منصب این خاندان در آستان قدس موروثی بود. او همین منصب موروثی را برعهده می‌گیرد و خادم باشی کشیک اول می‌شود، ولی خیلی زود کناره می‌گیرد. گویی خیلی با روحیاتش سازگار نبوده است. بنابراین، با همان علوم قدیمه که پیش‌استادان بزرگی مانند آقابزرگ شهبودی، میرزا محمدباقر مدرس رضوی و دیگران قرار گرفته بود، به استخدام اداره فرهنگ در می‌آید. خیلی زود شایستگی خود را نشان می‌دهد و اسدی که نایب‌التولیه خراسان بود او را به ریاست دبیرستان «شاه‌رضا» منصوب می‌کند. اتفاق مهمی می‌افتد – که در کتاب به تفصیل آمده است– به دلیل نداشتن مدرک تحصیلی مانع تدریسش در دبیرستان می‌شوند. این ما جزا خیلی به فیاض برمی‌خورد. او سال ۱۳۱۶ و در آستانه چهل سالگی به تهران می‌رود و شروع می‌کند به صورت شبانه ابتدایی و متوسطه را خواندن. بعد وارد دانش‌سرای عالی می‌شود. لیسانس می‌گیرد، وارد مقطع دکتری می‌شود و همه این مسیر را با توجه به علمی‌که داشته خیلی ششرده می‌گذراند و در سال ۱۳۲۲ از دانشگاه تهران دکتری می‌گیرد. پس از آن تدریس را در دانشگاه آغاز می‌کند. دودوره نماینده مردم مشهد در مجلس می‌شود. سال ۱۳۳۴ دومین بنایی که در مشهد پایه‌گذاری می‌کند، دانشکده ادبیات است. این کار به پایمردی دو استاد برجسته مشهدی انجام می‌شود که قدر آن‌ها هم آن‌چنان‌که باید و شاید شناخته نشده است. دو ستاور خوش‌نام خراسان به نام‌های محمود فرخ و علی‌مؤید ثابتی، دکتر فیاض را انتخاب می‌کنند و به وزیر پیشنهاد می‌دهند که مؤسس دانشکده ادبیات بشود و اوسال ۱۳۳۴ دانشکده ادبیات را بنیان می‌گذارد.

دکتر فیاض برای انتخاب استادان بسیار حساس بود و در کار علمی اصلا اهل مسامحه و تعارف نبود. بنابراین، بنایی‌گذاشت چنان‌استوار که تا امروز هم اگر ارج‌وقدري برای دانشکده ادبیات و گروه ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد هست، به واسطه این ستون استوار است. در سال ۱۳۳۷ دانشکده الهیات را بنیان می‌گذارد. در این فاصله – یعنی فاصله سال ۱۳۳۴ تا ۱۳۳۷– اگر کارهایی که در دانشکده ادبیات انجام داده است ملاحظه کنید، با کاری که امروز دارد انجام می‌شود قابل مقایسه نیست. به عنوان نمونه ماهانه جلساتی از طرف دانشکده ادبیات در سطح شهر و در دبیرستان فروغ که آن موقع دبیرستان معروفی در مشهد بود برای عموم مردم برگزار می‌کرد، مانند سخنرانی و پخش فیلم. سال ۱۳۳۶ در مصاحبه‌ای در پاسخ به این سؤال که برنامه شما برای سال آینده چیست؟ می‌گوید: دانشجویان ما باید مهارت به دست بیاورند، ما می‌خواهیم